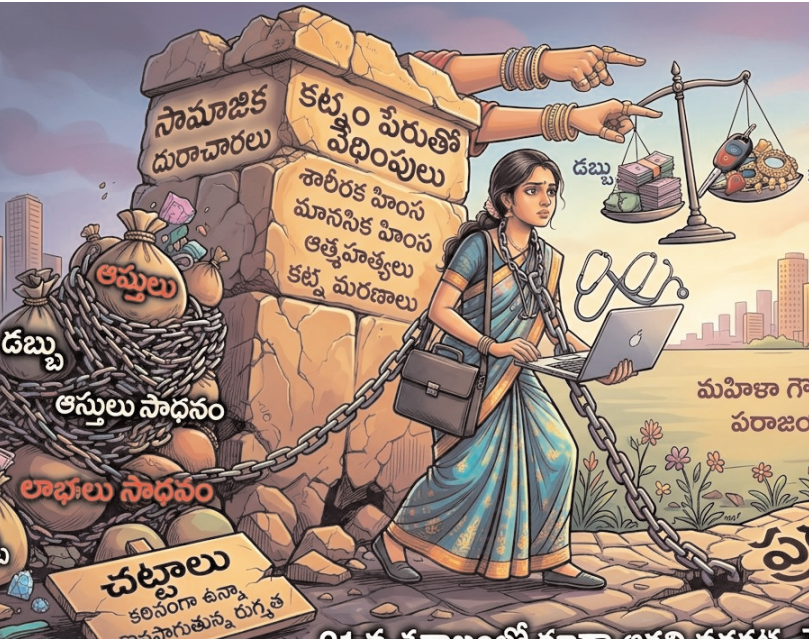

21 వ శతాబ్దంలో కూడా ఆగని వరకట్న వేధింపులు

ఒక దేశం నిజంగా అభివృద్ధి చెందిందా లేదా అన్నది దాని ఆర్థిక ప్రగతితో కాక, ఆ దేశ మహిళలు ఎంత భద్రంగా, గౌరవంగా జీవిస్తున్నారనే అంశంతో కొలవాలి. కానీ నేటి భారతదేశంలో కట్నం పేరుతో మహిళలపై జరుగుతున్న వేధింపులు, హత్యలు, అత్యాచారాలు, మానసిక హింస చూస్తుంటే సమాజం ఇంకా ఎలాంటి చీకటి సంప్రదాయాల బంధనంలో చిక్కుకుపోయిందో అర్థమవుతోంది. చట్టాలు కఠినంగా ఉన్నప్పటికీ కట్నం అనే సామాజిక రుగ్మత కొత్త రూపాల్లో కొనసాగుతుండటం ఆందోళన కలిగించే విషయం.తాజా నేషనల్ క్రైమ్ రికార్డ్స్ బ్యూరో (ఎన్సీఆర్ఓ) గణాంకాలు పరిస్థితి తీవ్రతను స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాయి. 2023లో దేశవ్యాప్తంగా కట్న నిరోధక చట్టం కింద 15,489 కేసులు నమోదయ్యాయి. ఇది 2022తో పోలిస్తే దాదాపు 14 శాతం పెరుగుదల. అదే ఏడాది 6,156 మంది మహిళలు కట్న మరణాలకు బలయ్యారు. అంటే రోజుకు సగటున 16 మందికిపైగా మహిళలు కట్న వేధింపుల కారణంగా ప్రాణాలు కోల్పోయినట్లే.

అలాగే కట్నమే కారణంగా 833 హత్యలు నమోదయ్యాయి.ఇటీవల వెలుగులోకి వచ్చిన ఘటనలు ఈ సమస్య ఇంకా ఎంత లోతుగా పాతుకుపోయిందో చూపిస్తున్నాయి. ఉత్తం ప్రదేశ్లోని ఘాజియాబాద్లో వివాహం జరిగిన కొద్ది నెలలకే రూ.30 లక్షలు, విలాసవంతమైన వాహనం కోసం వేధింపులకు గురైన ఓ యువతి అనుమానాస్పద పరిస్థితుల్లో మరణించింది. మరో ఘటనలో కట్న డిమాండ్స్ నెరవేర్చలేదనే కారణంతో యువతి మృతిచెందిన కేసు నమోదైంది. ఇవి దేశవ్యాప్తంగా వార్తల్లోకి వచ్చిన కొన్ని సంఘటనలు మాత్రమే; సమాధులు కాని, వెలుగులోకి రాని ఘటనలు ఇంకా ఎన్నో ఉండవచ్చునే వాస్తవం మరింత భయనకంగా ఉంది.ఇంకా విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే, నేడు మహిళలు విద్యలో, ఉద్యోగాలలో, వ్యాపారాలలో పురుషులతో సమానంగా లేదా కొన్ని రంగాల్లో వారిని మించిపోయి ముందుకు వెళ్తున్నారు. లక్షలాది మంది మహిళలు స్వయంగా సంపాదనూ కుటుంబ పోషణలో కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నారు. చాలామంది కుటుం

బాల్లో మహిళల ఆదాయమే ప్రధాన ఆధారం కూడా అవుతోంది. అయినప్పటికీ అదే మహిళలు కట్నం కోసం వేధింపులకు గురవుతుండటం సమాజంలోని ద్వంద్వ వైఖరిని బయటపెడుతోంది. ఒకవైపు వారి జీతాలు, పొదుపులు, ఆర్థిక సహకారాన్ని స్వీకరిస్తూ, మరోవైపు అద సత్తు నగదు, కారు, ఆస్తి లేదా ఖరీదైన బహుమతులు తీసుకురావాలని ఒత్తిడి చేయడం దురాచార పరాకాష్ఠ. విద్య, ఉద్యోగం, ఆర్థిక స్వావలంబన మహిళలకు గౌరవప్రదమైన స్థానం తీసుకురావాల్సి ఉండగా, వారిని ఇప్పటికీ ఆర్థిక లాభాల సాధనాలుగా చూడడం సమాజ వైఫల్యమే.కట్నం సమస్య కేవలం చట్టబద్ధమైనది కాదు. ఇది మహిళను వ్యక్తిగా కాక, వస్తువుగా చూసే మనస్తత్వానికి ప్రతీక. “గిఫ్ట్”, “సహాయం”, “నెటిల్మెంట్”, “వెడ్డిగింస సహోద్యోగం” వంటి కొత్త పేర్లతో కట్న సంస్కృతిని కొనసాగించే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. విద్యావంతులు, ఉన్నత ఉద్యోగులు, సంపన్న కుటుంబాలు కూడా ఈ దురాచారం నుంచి వూర్తిగా దూరం కాలేకపోవడం పరిస్థితి తీవ్రతను సూచిస్తోంది.ఈ సమస్యకు చట్టాలు మాత్రమే పరిష్కారం కావు. సామాజిక విలువలు భారాలి. కట్నం తీసుకోవడం ప్రతిష్టగా భావించే ధోరణి అంతరించాలి. యువత స్వయంగా కట్నాన్ని తిరస్కరించాలి. కుటుంబాలు కుమారుడి వివాహాన్ని సంపాదన అవకాశంగా కాక, రెండు జీవితాల కలయికగా చూడాలి.మహిళ సంరక్షణకు స్వీకరించి, అదే మహిళ నుంచి కట్నాన్ని కూడా ఆశించడం ఆధునిక దుస్తులు ధరించిన పాత సామాజిక దురాచారమే. మహిళను దేవతగా పూజిస్తామని చెప్పుకునే సమాజం ఆమె గౌరవానికి ధర నిర్ణయించే స్థాయికి దిగజారితే అది పురోగతి కాదు, పరాజయం. కట్నం అడ్డగి ప్రతి చేయి నేరానికి ప్రతీకక, కట్నాన్ని నిరాకరించే ప్రతి స్వరం సామాజిక సంస్కరణకు నాందిగా మారిసప్పుడే మహిళలపై ఈ చరిత్రాత్మక అన్యాయానికి ముగింపు పలకగలుగుతాం.

-హెచ్.ప్రతాప్

వినాశకాలే విపరీత బుద్ధిః

“వినాశకాలే విపరీత బుద్ధిః “అన్నది సంస్కృతం లో ప్రసిద్ధి చెందిన ఒక సూక్తి. ఒక వ్యక్తికి లేదా వ్యవస్థకు నాశనం ఏర్పడినప్పుడు, వారి ఆలోచనలు ,నిర్ణయాలు వినాశనానికి దారి తీసే విధంగా మారుతాయని దీని అర్థం.ఈ సామెత మానవ నైజానికి ,అపాంకారానికి అద్దం పడుతుంది. మనిషి జీవితంలో ఎప్పుడైనా సరే, వివేకం కోల్పోయి అధర్మ మార్గంలో పయనిం చడం ప్రారంభించినప్పుడు, అతని పతనం నిర్ధారణ అవుతుంది. కాలం కలిసి రానప్పుడు ఎంతటి పండితుడైనా , బలశాలి అయినా సరే తప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకుంటాడనిమన చరిత్రలు, పురాణాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

అప్పుడే కాదు ,ఇప్పటి ఆధునిక సమాజంలో కూడా నిత్యజీవితంలోఇలాంటి ఉదాహరణలు ఎన్నెన్నో మనకు ధర్మానికి హిందూ ఇతిహాసాలు ప్రామాణికాలు. రామాయణ మహాభారతాలలో ఈ సూక్తిలేదా సామెతకు ఖచ్చితమైన ఉదాహరణలు ఉన్నాయి .వేద వేదాంగాలుచదివిన రామణాను రుదు గొప్ప శివ భక్తుడు, మహాబలశాలి ,కానీ అతనికి నాశనం దగ్గర పడినప్పుడు సీతా పహరణం అనే తప్పుడు నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. తమ్ముడైన విభీష్ణుడు, భార్య మండోదరి ఎంతగా హితవు చెప్పినా వినలేదు అతని బుద్ధి విపరీతంగా మారడం వల్లనే లంకతో పాటు అతను వంశం మొత్తం సర్వనాశనమైంది. అలాగే దుర్యోధ

నుడు. శ్రీకృష్ణుడు స్వయంగా రాయబారిగా వచ్చి ,పాండవులకు ఐదు ఊర్లు ఇస్తే చాలు యుద్ధం వద్దు అని శాంతి వచనాలు పలికినా, దుర్యోధనుడు అపహంకారంతో సూది మొన మోపినంత భూమి కూడా ఇవ్వనని భీష్ముచుకు కూర్చున్నాడు. ఆ విపరీత బుద్ధి కురువంశ నాశనానికి, కురుక్షేత్ర యుద్ధానికి దారితీసింది.తరువాతి కాలంలో చారిత్రక ఆధారాలను పరిశీలిస్తే అదాల్తో హిట్లర్ ప్రపంచం మొత్తాన్ని జయించాలి, నియంతగా తానే శాసించాలి అనే అపహంకారంతో ఒకే సమయంలో రష్యా తో పాటు అనేక యుద్ధాలు ప్రకటించి, తన సామ్రాజ్యాన్ని నాశనం చేసుకున్నాడు. అతనే కాదు కొందరు రోమన్ చక్రవర్తులు ,ఫ్రెంచ్ విప్లవం నాటి పాలకులు కూడా ప్రజలలో చెలరేగిన తిరుగుబాటు ధోరణిని గమనించకుండా అపహంకారంతో వ్యవహరించి ప్రాణాలు కోల్పోయారు. ఈ సంఘటనలు కేవలం పురాణాలకో, చరిత్రకో మాత్రమే పరిమితం కాలేదు. ఈ ఆధునిక కాలంలో కూడా అత్యాచార మరియు ఆర్థిక మోసాలు విపరీతంగా ప్రబలిపోయాయి. తక్కువ కాలంలో ఎక్కువ డబ్బు సంపాదించాలని అత్యాచార చాలామంది సైబర్ నేరగాళ్ళ ఉప్పులో పడతారు .కష్టపడి సంపాదించిన సొమ్మును పేర్ మార్కెట్ జూదాలలో ,బెట్టింగ్ యాప్ లలో ,నకిలీ స్టేములలో పెట్టి రోడ్డున పడుతున్నారని దీన్ని అంతటికీ వివరించిన ఆశే కారణం. ఒకప్పుడు ప్రపంచాన్ని పోలిన నౌక యా, కోడల్ వంటి కంపెనీలు కాలంతో పాటు మారడానికి నిరాకరించాయి .తమకు తిరుగులేదు అని అనుకున్నాయి .కొత్త సాంకేతికత అంది పుచ్చుకోలేదు .మార్కెట్లో తమ పతనం ప్రారంభమైనా సరే పాత పద్ధతులకే మొండిగా అతుక్కుపోవడం వల్ల చాలా నష్టపోయారు. వెనకబడిపోయారు. మరి కొంతమంది వ్యక్తులు క్రమీకావే శంలో చేసే తప్పులు లేదా మద్దం క్షణికావే వ్యవసాయకుల బానిసపటం వల్ల వారి కుటుంబాలు రోడ్డు మీద పడ్డాయి. వారి పిల్లలు భ్రష్టమైపోయారు. చట్టం, సమాజం, కుటుంబం

ఎంతగా హెచ్చరించినా వినకుండా ప్రవర్తించడం వల్ల ఫలితం స్పష్టంగా కళ్ళకు కట్టినట్లు తెలుస్తున్నది.మనవ సమాజం అంతా కలిసి చేస్తున్న పెద్ద తప్పు ఏమిటంటే పర్యావరణ నాశనం. గ్లోబల్ వార్మింగ్, కాలుష్యం. వీటివల్ల ఎన్ని అనర్థాలు జరుగుతున్నాయో మనం హెచ్చరిస్తూ ఉన్నది.మనిషికి సంపద అధికారం పెరిగినప్పుడు దురహంకారం పెరిగిపోతుంది. ఎదుటివారి మతాలు వారు ఎంత మంచిగా చెప్పినా చెద్దగానే అనిపిస్తాయి.ఈ సమస్యలకు ఒక్కటే పరిష్కారం. అదేమిటంటే పర్యావరణాన్ని విచక్షణతో చూసుకోవడం. మనకు కష్టాలు ఎదురైనప్పుడు శాంతంగా వివేకంతో ఆలోచించుకొని వ్యవహరించాలి. ఎవరైనా మంచి మాటలు చెప్పినప్పుడు మన అపహంకారాన్ని పక్కనపెట్టి విని విచక్షణతో చూసుకోవాలి. అవేకం అనర్థవంతమైన నిర్ణయాలుతీసుకున్నప్పుడుమనలను మనం చాలాచాలాకోగలం. వినాశాన్ని అరికట్టగలం.

చెట్టోలు శశిబాల
హైదరాబాద్, సెల్: 98495 07991

సుకవి జీవించు ప్రజల నాలుకల యందు..

కులమతాల గీసులకున్న తొచ్చి
పంజరాన గట్టు పడను సేసు
నిఖిల లోక మెట్లు నిర్ణయించిన నాకు
తిరుగులేదు విశ్వసరుడ నేను

అంటూ తన విశాల హృదయాన్ని ఆవిష్కరించిన సామాజిక విప్లవ కవితామూర్తి, విశ్వసరుడు, నవయుగ కవి చక్రవర్తి గుర్రం జాషువా. ఆధునికులైన పద్య కవులలో అగ్రశ్రేణి కవి జాషువా. భావ కవిత్వం ఉద్యమంగా సాగుతున్న రోజులలో భావ కవిత్వాన్ని కాదని సామాజిక సంస్కరణభిలాషతో కవిత్వాన్ని రాసిన ధీశాలి.

19వ శతాబ్దం లోనే సమాజంలోని కుల వివక్షను ఎదిరించి కులాంతర వివాహం చేసుకున్న ఆదర్శ దంపతులు గుర్రం వీరయ్య - లింగమాంబ. వీరికి 1895 సెప్టెంబర్ 28 న జాషువా జన్మించారు. కులం కారణంగా అనేక అవమానాలు ఎదుర్కొన్నారు. తన కలంతో సమాజంలోని దురాచారాలపై తిరుగుబాటు చేశాడు. పర్ల సంఘర్షణ ఆర్థిక వ్యత్యాసాల నిర్మూలన దౌడీది పర్లాల పై నిరసన జాషువా కవిత్వంలో ప్రతిబింబిస్తాయి. అంధ విశ్వాసాలను మత విద్వేషాలను తీవ్రంగా నిరసించాడు.

“ ప్రతిమల పెండ్లి నీయుటకు వందలు వేలు వ్యయించ గని దుః
ఖిత మతులైన పేదల పకీరుల శూన్యమలైన పాత్రలన్
మెతుకు విదల్పరి భరత మేదిని ముప్పది మూడు కోట్ల దే

వతలెగబడ్డ దేశమున భాగ్య విహీనుల క్షుత్తులరాన
అంటూ దేశంలో ఆకలితో అలమటించే వారి కంటే విగ్రహాలకు పెళ్లిళ్ళు చేయడానికే సంపద ను వెచ్చిస్తున్న సమాజ పోకడలు తీవ్రంగా ఆక్షేపించారు.

కాల్పనిక పోకడలు లేకుండా ఊహోకంలో విహరించకుండా వాస్తవాలను వినూత్నంగా ఆవిష్కరించిన కవి జాషువా. తన జీవితానుభవాలనేకవిత్వంగాసమాజంపై గుప్పించినవాడు. ఈయన కవిత్వంలో కరుణరసం ఉట్టిపడుతుంది. జాతీయ అభిమానం సంఘ సంస్కరణభిలాష ప్రస్ఫుటంగా కనిపిస్తాయి. బుద్ధుడు క్రీస్తు గాంధీల జీవ కారుణ్య భావనలు తోణికినలాడుతాయి. నిజాయితీ ఆర్థి ఆవేశం ప్రతిఘటన జాషువా కవిత్వానికి జీవ లక్షణాలు. తనలోని ఆగ్రహాజ్ఞాలను అక్షరాలుగా మలచి సంస్కరణ ఉద్యమానికి అందగా నిలిచే సాహితీ సృజన చేసిన చైతన్య శీలి. అచార్య నిసారి గారు అన్నట్లు గుర్రం జాషువా దళిత పర్ల జ్వలన్మూర్తి.

జాషువా దాదాపు 36 కావ్యాలు రాశారు. అందులో ఉత్కృష్టమైనది గబ్బిలం. ఇది ఒక సందేశ కావ్యం. కాళిదాసు మేఘసందేశ కవిత్వం లోకి ఉంటుంది. కథ మాత్రం భిన్నమైనది. గబ్బిలం లో కథానాయకుడు దళితుడు. తంజావూరు దక్షిణ ప్రాంతంలో వచ్చులు కుట్టే జీవనం సాగిస్తున్న వాడు. తన ఇంటి లోకి వచ్చిన గబ్బిలానికి తన గోడు అంతా వివరించి కైలాస గిరిలో ఉన్న శివునికి తెలియజేయమని కోరుతాడు.

అలయమ్మను సీపు వ్రేలాడు వేళ

శివుని చెవి సీకు కొంత చేరువగ నుందు
మౌని ఖగరాజ్ఞి! పూజారితేని వేళ
విన్నవించుము నాడు జీవిత చరిత్ర!

బ్రాహ్మణ సమాజం దళితులను అణచివేస్తుంది అని ఆదేశన కవి వెలిబుచ్చారు. అందుకే తన భాదను పూజారి లేని వేళ లో విన్నవించమన్నాడు. దళితులకు గుడిలోకి ప్రవేశమవు లేదు. గబ్బిలాలకు ఆ నిబంధనలు లేవు గనుక కథానాయకుడు తన రాయబారిగా గబ్బిలాన్ని ఎంచుకున్నాడు.

గబ్బిలం హైందవ సంస్కృతి ప్రకారం కీడుకు సంకేతం. గబ్బిలం ఇంట్లోకి ప్రవేశించకూడదు అని కోరుకుంటారు. అలాగే దళితులను కూడా అంటరాని వారిగా చూస్తారు. మానవమాత్రులు అవశకుసంగా భావించే గబ్బిలం శివాలయాలలో గర్భ గుడి లో నివసించగలుగుతున్నది. భగవంతునికి కుల పక్ష భేదాలు లేకుండా అందరూ సమానులే అనే భావనను ప్రతికాత్మకంగా తెలియజేయడానికి ఏ జాషువా గబ్బిలాన్ని రాయబారిగా ఎంచుకున్నాడు. గబ్బిలం కావ్యం లో దళితుల దీనస్థితిని జాషువా వర్ణించిన తీరు హృదయాలను కలచివేస్తుంది

ఆ అభాగ్యుని రక్తంబు నావారించి
యిసువగజ్జెల తల్లి జీవనము సేయి!
గసరి బుసకొట్టు నాతని గాలిసోక
నాల్గు పడగల హైందవ నాగరాజు
చాతుర్ముఖ వ్యవస్థను నాలుగు పడగల నాగరాజుగా అభివర్ణించారు. దళితులను పేదరికంలో మగ్గిపోతున్న అనధానికీ అతని ఇంట్లో దరిద్ర దేవత కాపురం ఉండవచ్చు. ఈ విధంగా కుల వ్యవస్థను హెచ్చుతగ్గులు నిచ్చినవెట్ల సమాజాన్ని వర్ణ్యవ్యవస్థను జాషువా తీవ్రంగా నిరసించాడు.

జాషువా తన జీవితమంతా కులవివక్షను అవమానాలను అడుగుడుగునా ఎదుర్కొన్నాడు. ఒకసారి వినకొండలో జరిగిన ఒక ఆధాన సభలో ఆయన పద్యాల చదవగా అంటరాని వారిని ఇదే పర్ల లోకి ఎదురు అనుమతించారు అంటూ కొంతమంది ఆగ్రహం పండితులు సభనుండి వెళ్లిపోవడం జాషువా మనసును తీవ్రంగా గాయపరిచింది.

జాషువా అంటరానివాడు అని హిందువుల ఈసడించుకున్నారు. క్రైస్తవుడా అయ్యిందీ కూడా హైందవ సంబంధ రచనలు చేస్తున్నాడని క్రైస్తవ మత పెద్దలు కన్నెర్ర చేశారు. తన కుటుంబాన్ని క్రైస్తవ నుంచి వెలివేశారు. అయినా చెల్లివలసినదా జాషువా నాస్తికడిగా తన ప్రస్థానాన్ని కొనసాగించారు.

నా కవితాపథాదీ పదనంబు నెందిగ జూచి రూప కే
ఖా కమనీయ వైఖరులు గాంచి 'భగభగి!
యన్నాడె మీ
దే కులమన్న ప్రక్క వెలయించి చివాలున లేచిపోవుచో
బాకున గ్రమ్మినట్లుగును పార్థివచంద్ర!
వచింప సిగ్గుగన్

అంటూ తనకు జరిగిన అవమానాలకు ఆక్రోశం వెలిబుచ్చారు. ఎక్కువ అవమానాలు జరిగాయితా అక్కడే తన అసమాన ప్రతిభ సంపత్తి చేత సన్మానాలు అందుకున్నారు. గుండపెండరాలు తొడిగించుకున్నారు. పంటి దివిలీలతో మత్తగజము పై ఊరేగారు.

అద్భుతమైన పద్యాన్ని పండించడానికి కులం అడ్డు రాదు అని నిరూపించారు.

జాషువా గొప్ప దేశ భక్తుడు. తన రచనల్లో దేశభిమానాన్ని అద్భుతంగా చిత్రికరించారు. గబ్బిలం సంఘ సంస్కరణాభిలాషతో కూడిన కావ్యమైనా అంతర్ధ్వంగా దేశభక్తి ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది. భారతదేశాన్ని ఈ కావ్యంలో అత్యంత మనోహరంగా వర్ణించారు. తంజావూరు నుండి కైలాసగిరి కి వెళ్ళడానికి గబ్బిలానికి మార్గనిర్దేశనం చేసే సెవంతో భారతదేశపు గొప్పదనాన్ని ఆయా ప్రాంతాల విశిష్టతలను అద్భుతంగా ఆవిష్కరించారు.

కథానాయకుడి ఇంటి నుండి బయలుదేరిన గబ్బిలం మొదట తంజావూరు నగరానికి వెళ్ళాలి అని సూచిస్తూ తంజావూర్ నగర విశిష్టతను, రఘునాథ రాయలు వైభవాన్ని జాషువా కళ్ళకు కట్టిపెట్ట వర్ణించారు

కొమరారు దంజనగరము సమీపమున గలదు తెలుగు సౌరభ్యంబులో
గమ గమ వలచిన చోటది యమరున్ రఘునాథరాజు సాస్థానంబున్
అపర శ్రీకృష్ణదేవరాయలు గా క్షీరంబడిన రఘునాథ రాయలు ఆ స్థానంలో చేమకూర వెంకటకవి, ముద్దుపళని, వంటి కవుల గురించి తెలియజేశారు. తంజావూర్ లోని నరసభీమహల్ సందర్శించమని చెప్పారు.

తంజావూరు నుండి బయలుదేరిన గబ్బిలం తెలుగు ప్రాంతపు సరిహద్దు పట్టణమైన నెల్లూరు దర్శించమని తెలియజెప్పారు.

సంస్కృత కవిత్యావర్ణ్యమందున్న భా రతవేదాంగం బదేనుపర్వముల కాంధ్రత్వంబు నేర్పించి తా శృంగారై పోయిన తిక్కయజ్ఞకు నివాసంబైన నెల్లూరికిన్

నతులర్పించుము స్నానమాడు మతి గణ్యంబైన పెన్నానదీన్

అంటూ మహాభారతంలో పదిహేను పర్వాలను తెసుగించిన తిక్కనను దర్శించమని, పవిత్ర పెన్నానదిలో స్నానమాడుమని తెలియజేశారు. నెల్లూరు సీమ స్త్రీల పాండితీ ప్రతిభ ను శ్లాఘించారు. తదనంతరం వినుకొండ గుంటూరు సీమ లను సందర్శించమని తెలియజేశారు. పల్నాడులో బ్రాహ్మణయుడి చాపకూడి భోజనం, నాగమ్మ కుంతల్రాలు, బాలచంద్రుని సాహసాలను వివరిస్తాడు. కొండవీటి రెడ్డిరాజుల పౌరుషాన్ని ప్రస్తావిస్తాడు. అనంతరం గోదావరి తీర రాజమహేంద్రవరం నందర్శించాలని తెలియజేశారు.

రెండున్నర పర్వముల పిండిన రస మొలుకునట్టి పెను జెజుకుగడన్

బాండవుల చరిత సన్మయ పండించెన్ దెల్వంగురోసం

బ్రజ్ఞానిశృంగారై తెలుగులో మహాభారతానికి అంకురాల్పణ చేసిన సన్మయను సృరిస్తాడు. చిత్రాంగి వలన అవమాదును మూటగట్టుకున్న సారంగధరుని పట్ల సానుభూతిని ప్రకటిస్తాడు. తరువాత ద్రాక్షారామ భీమేశ్వరుని సందర్శించాలని గబ్బిలాన్ని కోరుతాడు. భీమేశ్వరుని మహిమను వర్ణిస్తాడు. అనంతరం విజయనగర సమీపం

లోని బొట్టినిని సందర్శించాలని చెప్పాడు

అల బుస్సీ దొర కొల్లగిరిన యనన్యంబైన మాచల్పదీ

రుల విఖ్యాతపరాక్రమజ్వలన మూర్ఖుల్ జిమ్మునన్నట్టి బో

బ్బిలి కోట గని దాటిపొమ్మ చటులావేశంబు దేహంబునన్

మొలుచున్ బొల్లు కవోష్ఠవీర రుధిరంబున్ జీవనాశంబులన్

బొట్టిలి యుద్ధం లో తాండ్రపాపారాయుడు వంటి వీరుల పరాక్రమాన్ని తెలియజేస్తాడు. ఇలా భారతదేశంలోని అణుపణువు పవిత్రమైనదే అనే భావన గబ్బిలం కావ్యం నిండా పరుచుకుంటుంది. ఆంధ్రదేశంలోని ఉత్తరాంధ్ర ప్రాంతం దాదిన తరువాత ఉత్తర తీరాన్ని సందర్శించాలని తరువాత వింధ్య సామ్రాట పర్వతాలు ఉన్న మధ్య భారతాన్ని అనంతరం వంగ దేశాన్ని గంగా సింధూ మైదానం ప్రాంతాలను, కాశీ నగరాన్ని, అగ్రా తాజ్ మహల్ ను సందర్శించమని తెలియజేస్తాడు. అనంతరం నేను ఢిల్లీ గా పిలుస్తున్న హస్తినాపురికి వెళ్ళమని మార్గనిర్దేశనం చేస్తాడు.

ఆ ఢిల్లీపుర హస్తినాపురి సమాఖ్యన్ ద్యాపరంబంద్యంగం

దాడం బద్దది ధర్మజుండచట రాజ్యుంజేలి చేయించినా

దీర్ఘం జోడును లేని జన్నముల నెన్వచ్చ గన్నులున్నందుకున్

జూడన్ దగ్గ పురంబు నుమ్మచట వీచున్ భోగసౌభర్యముల్

ధర్మరాజు విలిన హస్తిన ని చూసి, అచట నుండి బుద్ధ దేవుడు జన్మించిన బీహార్ ప్రాంతాన్ని సందర్శించి అచట నుండి హిమగిరి లో కి వెళ్ళమని తెలియజేస్తాడు. దర్జిలామాలుండ హిమాలయ అంచాలను వర్ణిస్తాడు.

అందు నెవరెస్టు శిఖరన సధిపనించి వ్రాసికొనవచ్చు భరత పర్వంబు పటము

సులలితమలైన కవుల యూహలకల్ప రంజుని హిమగిరుల సౌందర్యాన్ని అద్భుతంగా వర్ణించిన జాషువా కైలాసగిరులలో శివుడి వైభవాన్ని విలాసంగా తెలియజేస్తారు.

కనులం జూచి రమ్మ కైలాస భూమి వింతలెల్ల దెలుప వేళకాదు

సీకు శుభము గల్గు నిఖిలామరత్రేణి సరస్వతదమ్మ బలచంద్ర ధర్మచదు

శివుడి దర్శనం శుభాంశుల కలిగిస్తుందని తెలియ చెబుతాడు. అంతేకాక మన దేశంలోని సంస్కృతి, సంప్రదాయాలు, ఆదర్శ మూర్తులు తదితర అంశాలను సందర్భానుసారంగా ఉంటుండారు.

జాతీయ పౌరుష జ్వలన మా బాల్మూలు నవరించు కావ్యరాజములైక

విక్రమక్రమశక్త వైస్వత్సోనిడు జిజా

సలిపంటి మాతృదేవతలు లేక నౌకజుట్టు నౌకబొట్టు నౌకకట్టుబడి నేర్పి సాలింపజాలు దేవతలులేక

కులమెల్ల చెదరి తంపులు తెంపుగురుండ వారింది కాపాడు ప్రభువులేక

బుద్ధుడంబుల కొనయైన మారుమనాళ్ళ పదవులకు ప్రతిష్టలకున్న ప్రాకులాడి నరులనమ్మించుకొనలేక సమృద్ధిక విడికియన్నవి మాజాతి జీవితములు

అంటూ ప్రాచీన సంప్రదాయాలు అడుగంటడం వల్లనే దేశంలో సామాజిక అసమానతలు పెరిగాయని తెలియజేశారు. దేశ నాయకులను సైతం గబ్బిలంలో సందర్శనసారంగా క్షీరంచంద్రం కనిపిస్తుంది.

బహుదేశ మత మహాసంపక్ష తలయాచ పలికి వచ్చినది మా భరతసత్త్వంబు కండెభోట్టున నైదు ఖండాల నోడించి

జాతివృంతంబు మా కోమటన్ను

అంటూ వివేచించుదని, గాంధీజీని, కాంగ్రెస్ ను తదితర దేశనాయకులను గురించి తెలియజేశారు. నిమ్న జాతి సమద్ధరణకు కోసం అహరహం క్రమించిన అంధేర్మదీ ను గురించి ప్రస్తావించారు.

కలదండెత్తురు నా నహోదరుడు మాకై యష్ట కష్టాలకుం

బలిష్ఠ సీమకుహోయ, క్రమిస్త విద్వాంసుడు వైస్రాయి మే

ల్లోలువందుంగల దోడ్వదారతడు సీకున్ స్వాగతబిచ్చి పూ

వుల పూజల పోసరిమ్మేనే యతని మెప్పుల్ సీజాయరంభాముల్.

ఈ విధంగాగుర్రం జాషువా గారి కవిత్వంలో జాత్యభిమానం, దేశభిమానం, భాషాభిమానం పెనవేసుకున్న దేశభక్తితో జాతికి కొత్తగా జవనత్వాలసందించాయి. జాషువా తన ఖండకావ్యం లో

“సింధు గంగానదీ పయః క్షీరవేపుడు గురిసి బిద్దల పోపించుకొనుచున్న పచ్చి బాలోంతరాలు మా భరతమాత మాతలకు మాత సకల సంపత్తమేత”

అంటూ భరతమాత ఔన్నత్యాన్ని మనసారా క్షీరించారు. మాతలకు మాత -సకల సంపత్తమేత మా భరత మాత- అంటూ జాషువా నగరుడు, మౌదాంత మొదలైన పట్టణక్రమర్లులను కన్నతల్లిగా, శ్రీకృష్ణుని వేణు గానామృతం లో మునిగితిలిన పవిత్ర మూర్తిగా, బుద్ధుడు మొదలైన మునీశ్వరులు ఎందరో తపస్సు చేసిన కర్మభూమి భరత జాతినీ క్షీరించారు. జాతినీ సమైక్య పరచడానికి నిరంతరం తపించిన నవ్య సాహిత్య వైశాలికుడు జాషువా. అనాటి జాతీయతా భావాలు, నిజమైనదేశభక్తి జాషువా కవిత్వంలో అణుపణువులా దర్శనమిస్తాయి. స్వాతంత్ర్యోద్యమ కాలంలో స్వాతంత్ర్యం కోసం పోరాడుతున్న మన జాతీయ నాయకులకు ఊపిరిలాదిన దేశ భక్తి కవిత్వం ఇది.

రాజా చేతి కత్తి రక్తంబు వర్షించు

సుకవి చేతి కలము సుధలు గురియు నిజమే! జాషువా కలం సుధలనే కురిపించింది. వేదనా భరిత మైన తన జీవిత సంద్రాన్ని మధింది అపురూపమైన కవితామృతాన్ని విరికిన మహాకవి జాషువా.

రాజా జీవించు రాతి విగ్రహములందు సుకవి జీవించు ప్రజల నాలుకల యందు అన్న జాషువా మాటలు అక్షరాలా ఆయనకు వర్తిస్తాయి. తెలుగు సాహిత్యం ఉన్నంత కాలం జాషువా జీవించే ఉంటాడు.

డా. సాగర్ల సత్తయ్య
7989117415